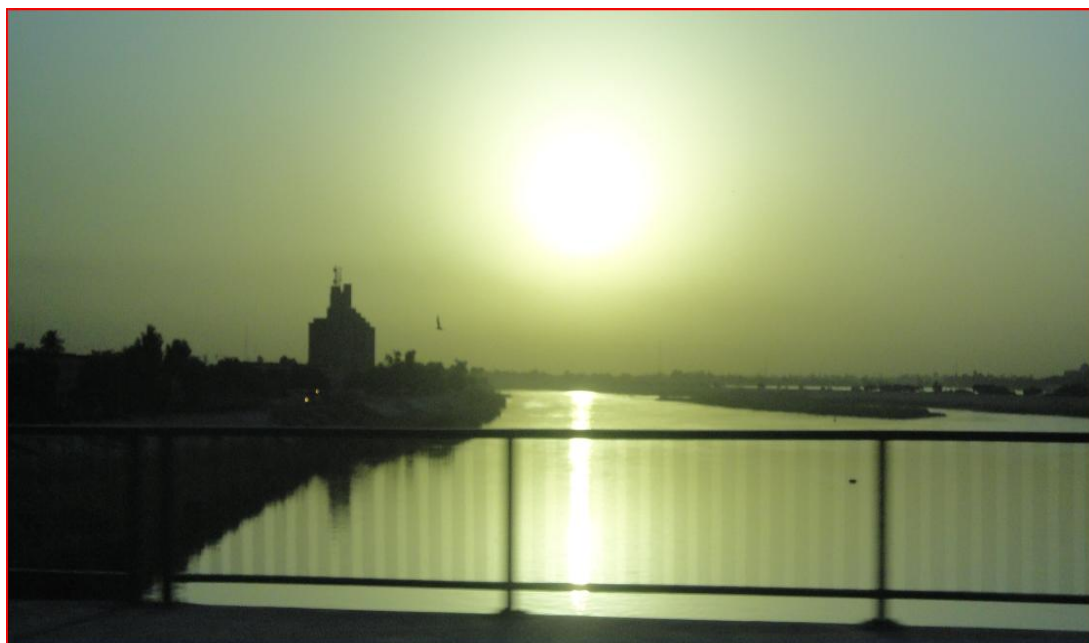

Delrapport från utredningsresa till Irak – oktober/november 2010

Utsatta grupper – mandéer, yezidier, kvinnor, homosexuella och irakier som arbetat för amerikanerna

Delrapport från svenska Migrationsverkets och norska Landinfos utredningsresa till Amman och Bagdad den 23 oktober – 3 november 2010

Migrationsverket
Slottsgatan 82
601 70 Norrköping
Sverige
+46 771 235 235
www.migrationsverket.se

Landinfo
Storgata 33
0132 Oslo
Norge
+47 23 30 90 00
www.udi.no

Innehåll

Om rapporten.....	3
1. Sammanfattning	4
1.1 Sammanfattning på svenska	4
1.2 Summary in English	5
2. Mandéer.....	6
2.2. ”Sabier” och ”mandéer”	6
2.3. Säkerhetssituationen.....	6
2.4. Myndighetsskydd	6
2.5. Internflyktsmöjligheter i den kurdiska regionen	6
3. Yezidier	7
4. Kvinnor.....	8
4.2. Ensamstående kvinnliga internflyktingar	9
4.3. Offentlig service	9
4.4. Myndighetsskydd	9
4.5. Prostitution och trafficking samt tillfälliga äktenskap	10
5. Homosexuella.....	11
6. Irakier som arbetat för amerikanerna	11
7. Källor.....	12
7.1. Muntliga	12
7.2. Skriftliga.....	12

Om rapporten

Denna rapport är framtagen genom ett samarbete mellan svenska Migrationsverket och norska Landinfo. Norska Utlendingsnemda deltog också i delegationen. De källor som använts är alla redovisade, men till viss del anonymiserade för att inte exklusivt peka ut uppgiftslämnare. Rapporten gör inte anspråk på att vara uttömmande och bör inte tillmätas exklusivt bevisvärde i samband med avgörandet av ett enskilt ärende. Informationen i rapporten återspeglar inte nödvändigtvis svenska Migrationsverkets eller norska Landinfos officiella ståndpunkt i en viss fråga och det finns ingen avsikt att genom rapporten göra politiska ställningstaganden. Migrationsverket och Landinfo är tillsammans ansvariga för rapporten.

Svenska Migrationsverket och norska Landinfo har i samarbete planerat och genomfört en utredningsresa till Bagdad och Amman den 23 oktober – den 3 november 2010. Den första delen av resan ägde rum i Bagdad, den senare delen i Amman. Norska Utlendingsnemda deltog i alla mötena.

Huvudsyftet med utredningsresan var att inhämta aktuell information om myndighetsskydd, rättsväsendets uppbyggnad och vissa utsatta gruppers aktuella situation. Därtill fanns det ett behov av att få aktuell och konkret information om det allmänna säkerhetsläget, terrorgrupper och miliser samt situationen för internflyktingar. Vidare hade delegationen i uppdrag att få mer information om möjligheten till behandling av psykisk och fysisk ohälsa samt om utfärdande av rese- och identitetshandlingar till irakier i exil.

Rapporten är geografiskt begränsad till situationen i södra och centrala Irak. Regionen Kurdistan i Irak (KRI) har inte varit det huvudsakliga målet för inhämtande av information, men förekommer i denna delrapport avsnitten om mandéer och kvinnor.

I Bagdad konsulterade delegationen några internationella icke-statliga organisationer, bl.a. United Nations Assistance Mission for Iraq (UNAMI). Flera intervjuer genomfördes med irakiska myndighetspersoner från Inrikesministeriet och Polismyndigheten samt Försvarsministeriet. De företrädare/bevakare för/av minoriteter och utsatta grupper som konsulterades kom från Hammurabi Human Rights Organization och Women for Women Organisation. Utöver detta konsulterades även en journalist samt säkerhetsexperter från USA:s och Storbritanniens ambassader.

I Amman konsulterades flera organisationer; United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR), International Organization for Migration (IOM). Intervjuer gjordes även med företrädare för NGO Coordination Committee for Iraq (NCCI).

Delegationen erhöll omfattande stöd från Sveriges ambassad i Bagdad samt från Norges och Sveriges ambassader i Amman för att förbereda besöket och genomföra mötena i städerna.

Det beslutades innan resan att varje större tema skulle få en egen rapport för att på det sättet kunna publiceras informationen snabbare så att den inte förlorar i aktualitet. Denna rapport koncentrerar sig på situationen för mandéer och kvinnor i Irak.

1. Sammanfattning

1.1 Sammanfattning på svenska

Rapporten behandlar i varierande omfattning uppgifter om mandéer, yezidier, kvinnor, homosexuella och irakier som arbetat för amerikanerna.

Från att ha varit 60 000 innan 2003 finns det nu bara, enligt uppgift delegationen fick del av, omkring 10 000 mandéer kvar i Irak. De är fortfarande en utsatt grupp. Trots detta har de kunnat hålla dopceremonier i Tigris i Bagdad. Polisen har skyddat dem. De flesta mandéerna har flytt utomlands. Ett fåtal är internflyktingar i den kurdiska regionen.

Yezidierna fruktar mest att ungdomen ska lämna deras religion, men också attacker mot dem i Mosul.

Det förbättrade säkerhetsläget har gjort kvinnornas situation säkrare på gatorna. Men samhället har också blivit mer konservativt och det har bl. a. lett till att fler kvinnor täcker sitt hår när de går ut. Släktingar till kvinnorna har också börjat kräva att de täcker sitt hår för att skydda dem – inte för att de anser att det behövs av religiösa skäl utan på grund av trycket från islamiseringen. Även avlägsna släktingar känner ofta ett ansvar för att skydda en ensamstående kvinna. I rådande patriarkala samhälle torde ensamstående kvinnor inte kunna påräkna myndighetsskydd. Polisen är svag och har dålig träning på kvinnofrågor, något som dock håller på att ändras. Trots ett patriarkalt samhälle är det inte nödvändigt för ensamstående kvinnor i Irak att ha stöd från någon manlig släkting för att ingå avtal och ta anställning. Det som leder till deras utsatthet är att de är änkor och fattiga. Det finns fler och fler hushåll i Irak, som leds av en kvinna. Dessa är i en utsatt position, särskilt om de är internflyktingar. Trafficking och prostitution förekommer. Tillfälliga äktenskap har blivit vanligare, dels för att dölja prostitution och dels på grund av fattigdomen. De är sannolikt vanligast bland shiitiska internflyktingar från södra Irak och registreras inte. När det gäller konventionella äktenskap så gifter sig fortfarande sunni- och shiaaraber med varandra. Blandäktenskapen är fortfarande vanliga, dock inte så vanliga som förut.

Homosexuella män attackerades våren 2010. Hotbilden är fortfarande allvarlig och det är inte sannolikt att de kan få hjälp av myndigheterna.

USA har ett hjälpprogram för irakier som arbetat på ambassaden i Bagdad och utsatts för hot. Anställning sker först efter noggrann kontroll, som kan ta tre till sex månader.

1.2 Summary in English

This report deals to varying degrees with information about Mandaeans, Yezidis, women, homosexuals and Iraqis who worked for Americans.

From being 60 000 before 2003, there are now only, according to information received by the delegation, roughly 10 000 Mandaeans left in Iraq. They are still a vulnerable group. Despite this, they have been able to keep their ceremonies of baptism in the Tigris River in Baghdad. The police protected them. Most Mandaeans have fled abroad. A small number are internally displaced persons in the region of Kurdistan.

Yezidis fear most that young people should leave their religion, and also fear attacks against them in Mosul.

The improved security situation has made the situation for women in the streets safer. But society has also become more conservative and this has, among other things, pushed more women to cover their hair when they go out. In order to protect them, relatives of the women have also begun to demand that they cover their hair - not because they feel the need for religious reasons but because of the pressure of Islamisation. Even distant relatives often feel they have a responsibility to protect a single woman. In the prevailing patriarchal society single women will find it hard to get protection by the authorities. The police are weak and have poor training on women's issues, although this is changing. Despite a patriarchal society, it is not necessary for the single women in Iraq to have support from some male relative in order to enter into contracts and take up employment. What leads to their vulnerability is that they are widowed and poor. There are more and more households in Iraq, that are led by a woman. These are in a vulnerable position, especially if they are internally displaced. Trafficking and prostitution occur. Temporary marriages have become more common, partly to hide prostitution and partly because of poverty. Those marriages are probably most common among Shiite IDPs from southern Iraq, and will not be entered into any register. In the case of conventional marriage, Sunni and Shia Arabs still marry each other. Mixed marriages are still common, though not as common as before.

Gay men were attacked in spring 2010. The threat is still serious and it is unlikely that they can get help from authorities.

U.S.A. has an assistance programme for Iraqis who are subject to threats for working at the embassy in Baghdad. Recruitment is done only after careful scrutiny, which could take three to six months.

2. Mandéer

2.2. "Sabier" och "mandéer"

Delegationen erfor snart att i Irak brukas inte begreppet "mandéer", utan istället begreppet "sabier". När vi ställde frågor om mandéerna blev vi inte förstådda, men om vi istället sade sabierna, så stod det genast klart för den intervjuade vilken folkgrupp vi menade. Eftersom begreppet "mandéer" används av dem själva och begreppet är etablerat i Sverige och Norge skriver vi mandéer i fortsättningen av denna denna rapport.

2.3. Säkerhetssituationen

En säkerhetsanalytiker vid Storbritanniens ambassad i Bagdad menade om angrepp mot minoriteter generellt (utan att nämna sabier speciellt), att rapporteringen om sådana angrepp hade gått upp tidigare 2010. Han kunde dock inte säkert säga om detta berodde på ökad medieuppmärksamhet eller om det faktiskt hade skett en upptrapping. I Bagdad och södra Irak menade han att angrepp mot minoriteter oftast utförs av shiamuslimska väpnade grupper. Vid tiden för delegationens besök i Bagdad hade det inte förekommit rapporter om attacker på länge.¹

2.4. Myndighetsskydd

Angrepp på minoriteter har en tendens till att inte bli föremål för rättslig uppföljning / rättsliga åtgärder. Förövarna ställs sällan inför rätta, menade analytikern vid Storbritanniens ambassad. Minoriteterna kan också vara extra utsatta, då religion står angivet på de irakiska identitetskorten.²

Företrädare för Hammurabi Human Rights Organisation (HHRO) uppskattade antalet mandéer i Irak innan 2003 till cirka 60 000. Idag finns bara cirka 10 000 kvar. Dessa finns huvudsakligen i Bagdad, Nasiriyah och Basra.

HHRO sade att mandéerna är utsatta måltavlor. Trots detta har de förra året och i år kunnat hålla dopceremonier i Tigris i Bagdad. Polisen har skyddat dem.³

2.5. Internflyktsmöjligheter i den kurdiska regionen

Representanter för IOM sade att de inte hade observerat någon rörelse av internflyktingar tillhörande minoritetsgrupper till den kurdiska regionen (KRI) från några andra delar av Irak än Mosul. Från Mosul flydde kristna i februari – mars. Sedan dess hade IOM inte observerat några rörelser.⁴

Enligt IOM och UNHCR finns det inga särbestämmelser eller särbehandling för mandéiska internflyktingar i KRI. Samma sponsorkrav gäller för dem som andra internflyktingar.⁵ Oftast behövs en sponsor för att få uppehållstillstånd (Information Card / Residence Card) och tillåtelse att skaffa sig bostad om de skulle önska slå sig ned i KRI. Mandéer kan i likhet med

¹ Storbritanniens ambassad, Bagdad 2010-10-26

² Ibid

³ HHRO, Bagdad 2010-10-27

⁴ IOM, Amman 2010-11-01

⁵ E-post från IOM till Landinfo och Migrationsverket 2010-11-30 och uppgifter från UNHCR vid seminarium 2010-12-15

de kristna resa in i KRI utan sponsor och få ”turistvisum” för 10 – 30 dagar. När säkerhetsläget tillåter får alla resa in utan sponsor. Veckan vi var i Bagdad rådde inget krav på sponsor. De som vill stanna längre måste i regel skaffa sponsor för att få Information Card. Med detta har de tillgång till offentlig service och kan röra sig fritt i regionen. Omkring hälften av de mandéer, som befinner sig i KRI, bor i Ankawa, en huvudsakligen kristen förstad till Arbil. De andra bor spridda i de tre provinserna Arbil, Dohuk och Sulaymaniya. Enligt IOM finns det totalt 54 mandéiska familjer i KRI, vilket torde motsvara cirka 270 individer.⁶ Det finns enligt HHRO cirka 1 000 mandéer i Arbil och Dohuk⁷. Dessa har vissa problem med språket eftersom de är arabisktalande. UNAMI bekräftade att det finns mindre grupper av mandéer i norra Irak⁸. Oavsett hur många mandéer som uppehåller sig / bor där är de inte i majoritet någonstans. Samma förhållande gäller i övriga Irak.

En representant från UNHCR sade att också mandéerna från Iran kan resa till KRI, men dessa blir inte uppfångade av UNHCR.⁹

3. Yezidier

Yezidierna är, enligt en journalist vi pratade med, några få hundratusen. De yezidiska ledare journalisten pratat med uppger att deras största fiende är utbildning. När ungdomarna utbildar sig lämnar de den yezidiska tron.¹⁰ Företrädare för UNAMI uppgav att yezidierna främst klagar på att de inte kan få anställning hos de statliga myndigheterna. De yezidier som bor i Sinjar uppger också att de är rädda för att åka till Mosul. Företrädarna fann det svårt att bedöma om rädslan var objektivt befogad.¹¹

⁶ E-post från IOM 2010-11-03 och 22

⁷ HHRO, Bagdad 2010-10-27

⁸ UNAMI, Bagdad 2010-10-24

⁹ UNCHR, Amman 2010-11-01

¹⁰ En journalist med mångårig erfarenhet av Irak, Bagdad 2010-10-25

¹¹ UNAMI, Bagdad 2010-10-24

4. Kvinnor

Det finns många hushåll som styrs av en kvinna i dagens Irak. De får vissa bidrag från staten och har ofta också flera arbeten. Om barnen är tillräckligt stora får de också hjälpa till att försörja familjen. Den utökade familjen, alltså även avlägsna släktingar, känner ofta ett ansvar för att hjälpa den ensamstående kvinnan. Ibland finns det dock problem inom familjen som gör att de inte ställer upp. Det kan också bli så att barnen delas mellan frånskilda föräldrar – sönerna till fadern och döttrarna till modern.

En tjänsteman vid UNAMI sade att när det gäller familjens förpliktelse gentemot en frånskild kvinna, kommer mycket an på familjen. Många familjer skulle avvisa en skild kvinna om familjemedlemmarna har varit oeniga eller ovetandes om hennes skilsmässa. I sådana fall kan skilsmässan kasta skam över familjen. Men om familjen har godkänt skilsmässan, kastar den inte skam över familjen. I dessa fall får kvinnan familjens stöd efter skilsmässan. Till och med om kvinnan inte längre blir sedd som ärbar, ställer familjen upp för henne.¹²

Företrädaren för Women for Women Association (WfW) berättade att hans organisation håller kurser för ensamstående kvinnor om hur man får söner att respektera sin mor. Det är nämligen mycket vanligt att kvinnor från fattiga områden blir slagna av sina makar, bröder och söner.

Många ensamstående fattiga kvinnor behöver lära sig grundläggande färdigheter som läs- och skrivkunskap, hushållsräkenskap och enkel yrkesutbildning för att vara i stånd till att kunna bli självförsörjande genom eget arbete. I WfW:s lokala centra hålls utbildning i att sköta ett småföretag. WfW erbjuder denna slags utbildning genom sexmånaders kurser. Kvinnorna utbildas för att kunna arbeta som t.ex. frisörer och sömmerskor eller med att måla föremål till försäljning, trycka text på tröjor etc.

Det är inte längre så att man kan räkna med att alla irakiska kvinnor har en släkting som kan ta hand om dem efter makens död eller skilsmässa. Det förekommer mycket våld i hemmen, t. ex. våldtäkt och misshandel och så finns risken att hamna i trafficking. Det har kommit en lag mot våld i hemmen, men den är fortfarande bara en pappersprodukt och fungerar ännu inte i praktiken.

Den kvinna vars man gått bort kan bli omhändertagen av makens familj, om denna har råd till det och om det inte finns motsättningar inom familjen. Ibland blir inte skilda kvinnor accepterade i samhället. Det är vanligt att familjerna inte accepterar skilsmässor. Kvinnorna riskerar då våld och trakasserier. Även änkor och övergivna kvinnor riskerar våld och trakasserier. Trots detta finns det många unga kvinnor (under 20 år) som skiljer sig.

WfW har 17 personer som arbetar på huvudkontoret. Deras uppgift är att hitta de fattigaste av de fattiga. Deras huvudkontor ligger i centrala Bagdad och de har ett center i Sadr City. De har också center utanför Bagdad, i Karbala-provinsen. Det är nödvändigt att ha ett kontor i Sadr City eftersom kvinnorna där är rädda för att lämna området. Vissa går dock att övertala att lämna det. I Sadr City finns många änkor.¹³

¹² UNAMI, Bagdad 2010-10-24

¹³ WfW, Bagdad 2010-10-27

4.2. Ensamstående kvinnliga internflyktingar

WfW hade i Karbala stött 400 kvinnliga internflyktingar, som ledde ett eget hushåll. Dessa kvinnor har varit helt utan nätverk och helt saknat någon som hjälpt dem. De har levt i misär – i ohälsosamma och dåligt konstruerade läger. Vissa kvinnliga internflyktingar bor i övergivna myndighetsbyggnader.

De kvinnor som ingår i WfW:s program är de fattigaste. Dessa klarar inte ett eget hushåll utan manligt nätverk. Det finns dock många exempel på att välutbildade kvinnor kan klara sig själva utan manligt stöd så länge som de inte blandar sig i politiken.¹⁴

4.3. Offentlig service

Alla internflyktingar har samma tillgång till offentlig service, t. ex. sjuk- och mentalvård, som andra irakier. Ett problem är dock att internflyktingarna inte förstår sina rättigheter och därför är rädda för att söka hjälp. Speciellt vanligt är detta i hushåll där kvinnan är familjeöverhuvud.¹⁵

Änkor har enligt irakisk lag rätt till viss ersättning, cirka 150 – 170 USD/månad, upplyste företrädaren för WfW. Men inte alla änkor får denna pension. Det kan bero på att de inte har tillräckliga intyg eller att de inte kan bevisa att maken är död. Även om de har alla intyg kan det finnas hinder för dem att få ersättningen. För att få ut ersättningen måste ankorna besöka något av Socialdirektoratets kontor varje månad. Ibland ligger kontoret långt bort och det kan finnas hinder för dem att nå det. Säkerhetsproblemen är högre för kvinnor som lever utanför samhället.¹⁶

4.4. Myndighetsskydd

Enligt företrädare för UNAMI kan knappast kvinnor under nuvarande patriarkala förhållanden påräkna skydd från myndighetshåll.¹⁷

På Inrikesministeriet – polisdepartementet sade man att när det gäller utsatta grupper som kvinnor så finns det inte några speciella regler, men det ligger i den irakiska kulturen att ge speciell uppmärksamhet åt dessa grupper. Inrikesministeriet har precis skapat ett direktorat för familjesäkerhet. Detta direktorat ska särskilt arbeta mot våld i hemmen.

Polisdepartementet inser vikten av att rekrytera kvinnor till polisen. De har 51 kvinnor som är polisofficerare, 100 kommissionärer, 2 529 polisassistenter och 1 864 civilanställda kvinnor. Vissa av de civilanställda har en juridisk examen. Därutöver har de 3 174 poliskvinnor på andra befattningar. Sammanlagt har den irakiska polismyndigheten således 8 019 kvinnor anställda. Några av dessa har också fått utbildning utanför Irak.¹⁸

Domare i Shurarådet och Administrationsdomstolen sade att irakisk lagstiftning ger mer rätt till kvinnor än många andra länders lagstiftning (i Mellanöstern).¹⁹

¹⁴ Ibid

¹⁵ IOM, Amman 2010-10-31

¹⁶ WfW, Bagdad 2010-10-27

¹⁷ UNAMI, Bagdad 2010-10-24

¹⁸ Inrikesministeriet, Bagdad 2010-10-26

¹⁹ Shurarådet och Administrationsdomstolen, Bagdad 2010-10-27

Chefsdomaren vid Higher Judicial Council (HJC) nämnde att antalet kvinnliga domare är på väg upp. 2003 var 6 av 573 domare kvinnor. 2010 är 62 av 1020 kvinnor domare.²⁰ Andelen kvinnor är således fortfarande låg, men det faktiska och procentuella antalet ökar.

Genusperspektivet blir också uppmärksammat i domarutbildningen. Alla domare som utbildas måste genomgå den delen av utbildningen. Genusperspektivet ingår i den del av utbildningen som genomförs i utlandet - i regi av EU och olika mellanstatliga organisationer.²¹

4.5. Prostitution och trafficking samt tillfälliga äktenskap

En tjänsteman vid UNAMI sade att man blivit uppmärksam på trafficking av unga kvinnor genom löften om anställningar i privata hem, restauranger och andra näringsställen i KRI. Kvinnorna som utsatts för denna handel är utländska gästarbetare och irakier från främst södra Irak. De utländska gästarbetarna kommer bland annat från Bangladesh och Vietnam. De irakiska kvinnorna kommer från Basra och andra städer i södra Irak. De flesta torde vara araber, men det finns också kurdiska kvinnor bland dem. De har sannolikt utsatts för trafficking på hemorten, det vill säga lurats att åka till KRI för att arbeta i hem etc. En del har dock utsatts för trafficking uppe i norr. Kvinnors utsatta position som internflyktingar där har utnyttjats. Det ryktas om att det är kriminella gäng som utnyttjar dem. (Medlemmar i ett sådant gäng ska nyligen ha gripits i Basra.) En del kanske prostituerar sig för att de fått svårt att försörja sig och sina barn.²² En analytiker vid Storbritanniens ambassad i Bagdad identifierade trafficking som ett av problemen i Irak, och hade vidare erfarit att det är svårt att få (pålitlig) information från övriga delar av landet om traffickingfall gällande fattiga kvinnor utan manligt skydd.²³

Delegationen ställde frågan om dessa kvinnor kan bestämma själva om de vill ta jobb som de blir erbjudna på detta sätt, eller om familjens mening var avgörande. UNAMI svarade att irakiska kvinnor kan resa ganska fritt, och att de ganska fritt kan välja jobb. De tar oftast sina egna beslut antingen de är gifta eller ogifta. Men det har allt eftersom blivit svårare att göra sådana val på egen hand. Hela samhällsmentaliteten är stadd i ändring, den blir alltmer konservativ. Det visar sig t. ex. genom att fler kvinnor än tidigare döljer håret när de går ut, även kristna kvinnor. Islamiseringen är också enligt analytikern vid Storbritanniens ambassad i Bagdad ett problem för Iraks kvinnor. Orsaken till islamiseringen är enligt denne att religionen är så nära knuten till politiken.

De tillfälliga Muta-äktenskapen kan dölja prostitution. De är också ett sätt att rädda kvinnans familjs ära. Orsaken till att dessa äktenskap ingås är nästan alltid ekonomisk. Muta-äktenskap blir inte registrerade. Eftersom de inte blir registrerade i formell mening, är det bara att söka upp en imam och få hans välsignelse inför vittnen.²⁴

Enligt en journalist gör Iraks problem med stor arbetslöshet och fattigdom att det ibland förekommer att personer ingår tillfälliga äktenskap. Orsaken är nästan alltid dålig ekonomi.²⁵

²⁰ HJC, 2010-10-25

²¹ Ibid

²² UNAMI, Bagdad 2010-10-24

²³ Storbritanniens ambassad, Bagdad 2010-10-26

²⁴ UNAMI op. cit.

²⁵ Journalist på Christian Science Monitor, Bagdad 2010-10-25

Också enligt en företrädare för Women for Women Association (WfW) förekommer tillfälliga äktenskap. De saknar kontrakt eller annan typ av skriftlig form och består bara av ett muntligt löfte inför en religiös ledare. WfW arbetar huvudsakligen i Bagdad-stadsdelen Sadr City. Där finns det mer än tre miljoner människor. Många är fattiga. Bland de fattiga förekommer även trafficking för sexuella ändamål.²⁶

5. Homosexuella

Homosexuella män attackerades under våren 2010. Enligt en säkerhetsanalytiker vid Storbritanniens ambassad i Bagdad är det osäkert varför – möjligen kan det ha betydelse att deras situation uppmärksammats i internationell press, inte minst efter rapporten “They Want Us Exterminated [...]” från Human Rights Watch i augusti 2009 - eller så är det bara en kampanj från de shiitiska milisgrupper, som fortfarande är aktiva, för att få stöd av allmänheten när de nu inte längre stöder andra. Även om det inte framkommit några specifika attacker sedan dess finns det alltid ett allvarligt hot mot de homosexuella männen från väpnade shiagrupperingar. Det är inte sannolikt att de homosexuella skulle få någon hjälp av myndigheterna. De skulle troligen ignoreras om de anmälde att de attackerats för att de var homosexuella. Om de ska ha någon framgång med sin anmälan får de säga att de attackerats av okända skäl. Det är inte brottsligt att vara homosexuell i Irak men de skulle kunna dömas för osedligt beteende. Det har dock inte hänt att någon homosexuell har dömts för detta i Irak. De homosexuella i Irak är vana vid att leva dolt, men sedan attackerna i våras har de gått helt under jorden. Det skulle möjligen vara säkert att träffas i medelklasscirklar.

Analytikern hade aldrig hört talas om att några lesbiska kvinnor skulle ha utsatts för våld. Lesbiska kvinnor verkar inte finnas i folks föreställningsvärld.²⁷ Även UNAMI saknade information om lesbiska kvinnor och hur de behandlas av familj och samhälle. Enligt samma källa uppger homosexuella män ofta att de riskerar våldtäkt av heterosexuella män.²⁸

6. Irakier som arbetat för amerikanerna

Enligt säkerhetsansvariga på USA:s ambassad i Bagdad får tidigare lokalanställda, vilka återkommer till ambassaden därför att de är i behov av hjälp från hot och trakasserier, i första hand ett 30 dagars boende på ambassaden för att se om situationen lugnar ner sig. Om det inte hjälper kan den hjälpsökande få specialvisum (Special Issuance Visa) till USA. Där har de möjlighet att få uppehållstillstånd (Green Card). Det har inträffat att lokalanställda dödats.

USA:s ambassad rekryterar lokalanställda via annonser på internet. Man anställer gärna personer med olika etnicitet och religion. Ett anställningsförfarande tar cirka 3 – 6 månader att genomföra på grund av att den sökandes bakgrund måste kontrolleras. Bland annat intervjuas den sökande mer än en gång och även med lögn-detektor.²⁹

²⁶ WfW, Bagdad 2010-10-27

²⁷ Storbritanniens ambassad, Bagdad 2010-10-26

²⁸ UNAMI, Bagdad 2010-10-24

²⁹ USA:s ambassad, Bagdad 2010-10-25

7. Källor

7.1. Muntliga

Administration Court, Bagdad

Higher Judicial council (HJC), Bagdad

Inrikesministeriet – polisdepartementet, Bagdad

IOM, Amman

Shura Council, Bagdad

Storbritanniens ambassad, Bagdad

UNAMI, Bagdad

UNHCR, Amman

USA:s ambassad, Bagdad

Women for Women Association, Bagdad

7.2. Skriftliga

IOM, Amman, e-post till Landinfo och Migrationsverket